

נוסח מעודכן לתאריך: 5.12.2016

1. **כללי** - על-פי הסדר בין מערכת הביטחון לבין ארגון עובדי צה"ל קיימת אפשרות לפרישה מוקדמת בהסכמת שני הצדדים גם יחד, צה"ל מצד אחד והעובד מצד שני. הפרישה המוקדמת מיועדת אך ורק לעובדים המועסקים בהסכם קיבוצי והמבטחים במבטחים הותיקה.
2. **פרישה מוקדמת "בתנאי 67"** – אחת ההטבות המרכזיות בהסדר הפרישה המוקדמת הינה שלצורך חישוב אחוזי הקצבה מביאים בחשבון גם את אחוזי הקצבה שעתיד היה העובד לצבור לו המשיך לעבוד עד גיל הפרישה הטבעית (עד גיל 67 נכון להיום). כמו כן, לצורך חישוב מענק הפרישה מביאים בחשבון גם את התקופה שמיום הפרישה המוקדמת ועד גיל הפרישה הטבעית, הכול כפי שיפורט להלן.
3. **תקופת הפנסיה המוקדמת**- תקופת הפרישה המוקדמת הינה ממועד הפרישה לפנסיה מוקדמת ועד הגעת הפורש לגיל הפרישה הטבעית. לאורך כל תקופת השהייה של העובד בפנסיה מוקדמת מערכת הביטחון מממנת את הפנסיה המוקדמת של העובד, כפי שמחושבת על-ידי "מבטחים". כמו כן במהלך השהייה של העובד בפנסיה מוקדמת מפרישה מערכת הביטחון ל"מבטחים" דמי גמולים (חלקו של עובד וחלקו של המעביד). עם הגיעו של העובד לגיל הפרישה הטבעית הפנסיה לעובד תחושב מחדש ע"י מבטחים על-פי הכללים אשר יהיו נהוגים באותה עת.
4. **הגיל המינימאלי לפרישה המוקדמת**- ככלל, גיל הפרישה המוקדמת המינימאלי הינו 57, לגברים ונשים. יחד עם זאת, לראש מרכז תע"ץ יש את הסמכות להחריג את גיל הפרישה המוקדמת המינימאלי משיקולים של עלויות ו/או סגירת מסגרות ו/או צמצומים.
5. **הגיל המקסימאלי לפרישה מוקדמת**- ככלל, גיל הפרישה המקסימאלי לפרישה מוקדמת הינו 65 לגברים ו- 60 לנשים.
6. **תהליך הפרישה המוקדמת** - הפרישה המוקדמת יכולה לצאת לפועל רק לאחר שהעובד חתם על טופס הסכמה לפרישה מוקדמת (להלן: "**נספח א**"). החתימה על ההסכמה לפרישה מוקדמת הינה לאחר שהעובד קיבל דף מידע בנושא פרישה מוקדמת (להלן: "**נספח ב**") והערכת פרישה בכל הנוגע לקצבה הצפויה והסכומים החד-פעמיים שצפוי העובד לקבל (להלן: "**נספח ג**"). יודגש כי הפרישה המוקדמת היא בכפוף לאישור מרכז תע"ץ ומשרד הביטחון.
7. **דרגות פרישה בפרישה מוקדמת** - קיימת אפשרות לקבלת דרגת פרישה לעובדים הנמצאים במתח דרגות נמוך בדירוג שלהם. על-פי הסדר הפרישה המוקדמת דרגת פרישה מוקדמת לזכאים ניתנת חודש לפני מועד הפרישה המוקדמת (להלן: "**נספח ד**").

8. **זכאויות כספיות** – עובד הפורש לפרישה מוקדמת עשוי להיות זכאי לאחת או יותר מהזכאויות המפורטות להלן:

א. **מענק פרישה** - מכפלה של 2.33% ב"משכורת הקובעת למענק פרישה ופיצויים" ובמספר חודשי תשלום בפועל מ-1 ינואר 1973 ועד גיל הפרישה הטבעית. ככלל, "המשכורת הקובעת למענק פרישה ופיצויים" מורכבת מ"ברוטו למבטחים" (למי שאינו בחלקיות עבודה בשל נכות "ברוטו למבטחים" זהה ל"מונה מבטחים") + $1/12$ של קצובת ביגוד + $1/12$ של קצובת הבראה. מענק זה משולם ע"י מופ"ת סמוך לאחר הפרישה. לדוגמה: עובד שה"משכורת הקובעת" שלו היא 8,000 ש"ח ועבד מ-1.1.76 עד 1.1.2006 (30 שנה = 360 חודשים), יחושב מענק הפרישה כדלקמן:

$$67,104 \text{ ש"ח} = 8,000 \times 360 \times 2.33\%$$

יצוין כי לעובד אשר הועסק במשרה חלקית תחושב תקופת העסקה בחלקיות משרה באופן היחסי לחלקיות המשרה. לדוגמה: תקופת העסקה של 20 חודש ב-50% משרה תחושב לצורך חישוב הזכאות למענק פרישה כאילו הועסק העובד 10 חודשים במשרה מלאה.

ב. **פדיון ימי מחלה** – עובד הפורש לפרישה מוקדמת זכאי לפיצוי בגין ימי מחלה שלא נוצלו מיום תחילת עבודתו ועד ליום פרישתו בפועל בתנאים המפורטים להלן: פורש שניצל מעל 65% מימי זכאותו למחלה – לא יהיה זכאי לכל פדיון. פורש שניצל בין 36% - 65% מימי זכאותו – יהיה זכאי ל-6 ימי שכר עבור כל 30 יום שלא ניצל.

פורש שניצל פחות מ-36% - יהיה זכאי ל-8 ימי שכר עבור כל 30 יום שלא ניצל. הזכאות לפיצוי תהיה על בסיס המשכורת הקובעת למענקים. מענק זה משולם ע"י מופ"ת סמוך לאחר הפרישה המוקדמת. אופן חישוב הזכאות לפדיון ימי מחלה:

$$\frac{\text{יתרה ימי הזכאות למחלה כפול 6 או 8}}{30} \times \frac{\text{משכורת קובעת}}{21.67}$$

* יצוין כי הבסיס הני"ל של 21.67 מתייחס למי שעובד חמישה ימים בשבוע. למי שעובד שישה ימים – הבסיס הינו 25.

לדוגמה:

סה"כ ימי זכאות למחלה: 500. סה"כ ניצול ימי מחלה: 200. יתרה ימי זכאות: 300. אחוז ניצול לצורך זכאות – $200/500 = 40\%$ משכורת קובעת לצורך חישוב 8,000. 40% ניצול מזכה ב-6 ימי מחלה על כל 30 יום שלא נוצלו ולכן פדיון ימי מחלה של העובד יהיה:

$$22,150 \text{ ש"ח} = 8,000/21.67 \times 6/30 \times 300$$

ג. **מענק שנים עודפות (מענק מעל 35 שנה)** - עובד שפרש לפרישה מוקדמת זכאי למענק בתנאי שהועסק מעל 420 חודשי עבודה מלאים כעובד צה"ל (דהינו מעל 35 שנה) וצבר נכון למועד פרישתו 70% פנסיה. המענק הנו חד-פעמי ומשולם ע"י מופ"ת סמוך לאחר הפרישה. למען הסר ספק, חישוב חודשי העבודה הוא עד מועד הפרישה המוקדמת.

המענק מחושב כמכפלה של כל אלה: א. מספר חודשי עבודה מלאים כאזרח עובד צה"ל

מעבר ל- 420 ב. השכר הקובע לפנסיה ג. 6.25%

לדוגמא: עובד שנכון למועד פרישתו הועסק כאזרח עובד צה"ל במשך 40 שנה זכאי למענק בגין 5 שנים נוספות (60 חודשים). בהנחה ששכרו הקובע לפנסיה הוא 10,000 ש"ח, החישוב בגינו יהיה כדלהלן:

$$60 \times 10,000 \times 6.25\% = 37,500$$

ד. **פדיון חופשה צבורה** - לעובד שפורש לפרישה מוקדמת מבוצעת התחשבנות סופית ביתרת החופשה סמוך לאחר הפרישה. במידה ונותרו לזכותו ימי חופשה שלא נוצלו או שהעובד ניצל מעבר לזכאותו השנתית מבוצע חישוב ימי חופשה עודפים. עובד רשאי לצבור עד 59 ימי חופשה ביחידות בהן עובדים 5 ימים בשבוע. וביחידות בהן עובדים 6 ימים בשבוע, 66 ימים. עובד אשר פרש ונותרו לזכותו ימי חופשה, יזוכה בפדיון חופשה. התשלום עבור יום חופשה יהיה לפי ברוטו ליום חופשה. החישוב יהיה כדלקמן:

ברוטו לחופשה*זכאות לחופשה

21.67/25

ה. **מענק התארגנות** - מענק ייחודי בפרישה מוקדמת בלבד. מענק זה משולם ע"י מופ"ת סמוך לאחר הפרישה המוקדמת. מענק התארגנות מחושב כמכפלה של ברוטו לחופשה ושל מספר חודשי זכאות כפי שנקבע על פי הטבלה הר"מ כפונקציה של וותק (נכון למועד פרישה מוקדמת):

מספר שנות וותק	חודשי הסתגלות
15 – 10	1
20 – 16	2
25 – 21	3
מעל 25 שנה	4

ו. **פנסיה חודשית מ"ממבטחים הותיקה" במימון משרד הביטחון – הפנסיה מחושבת על-ידי "מבטחים" בהתבסס על נתוני הביטוח של העובד המופיעים אצלם.**

אחוז הקצבה מחושב בהתאם לאחוז הצבור ב"מבטחים הותיקה" בתוספת אחוז הקצבה שהיה צובר העובד עד גיל 67 אילו היה ממשיך לעבוד, ובלבד שאחוז הקצבה לא יעלה על 70%.

יודגש כי במקרים שבהם העובד צבר אחוזי קצבה בקרנות פנסיה ותיקות אחרות או במסגרת פנסיה תקציבית לה יש הסכם רציפות זכויות עם "מבטחים הותיקה" – מדור שגר במרכז תע"ץ יוודא זאת על בסיס מסמכים שיעביר העובד וינחה בכתב את "מבטחים" להגדיל את אחוז הקצבה בערך אחוז הקצבה שצבר העובד בקרן פנסיה ותיקה או/ו בפנסיה תקציבית, ובלבד שאחוז הקצבה לא יעלה על 70%.

ז. **מענק נשים נשואות – מענק המשולם לעובדת נשואה בלבד היוצאת לפרישה מוקדמת לפני גיל 60, וזאת בהתאם להסכמים שבין מערכת הביטחון לבין ארגון עובדי צה"ל.** מענק זה מחושב ומשולם על-ידי מופ"ת סמוך לאחר הפרישה המוקדמת, וזאת לאחר שהוגשה בקשה בכתב בנושא למדור שו"ב במופ"ת.

ח. **מענק לנשים שפרשו לפרישה מוקדמת ולא צברו 70% ב"גיל 64" – מענק חד פעמי המשולם לנשים שעל-פי רישומי "מבטחים" לא יצברו 70% ב"גיל 64", וזאת בהתאם להסכמים שבין מערכת הביטחון לבין ארגון עובדי צה"ל.** על מנת לבחון הזכאות למענק זה על הפורשת המוקדמת לפנות בבקשה בכתב למדור שגר ופנסיה במרכז תע"ץ לאחר הפרישה המוקדמת בצירוף אסמכתאות מקוריות של "מבטחים" על שיעור הקצבה. במידה ויש זכאות למענק זה, הרי שהמענק יחושב על-ידי מדור שגר ופנסיה במרכז תע"ץ וישולם על-ידי מופ"ת סמוך לאחר הגשת הבקשה והאסמכתאות הנדרשות.

רמ"ד אחראי לעדכונים ושינויים: רמ"ד פרישה וסיומי העסקה